

П А Р Т Ы Й Н А Е Ж Ы Ц Ц Ё

Аб рабоце цэхавых партыйных арганізацый

Асновай нашай большавіцкай партыі з'яўляецца партыйная арганізацыя. Будучы палітычна звязаны з шырочайшымі масамі рабочых, партыйныя арганізацыі адграваюць першасную ролю ў вярхоўнай творчай рабоце, правядзенай нашай партыяй.

Перад партыйнымі арганізацыямі павінны стаць задачы — зрабіць кожную фабрыку, кожны завод узорным сацыялістычным прамісловым. Для дасягнення гэтага мэта партыйным арганізацыям павінны быць шырока магчымыя і правы.

На вярхоўным аддзеле гора Мінска завода імя Кірава, імя Варашылава, «Большэвік», у друкарні імя Сталіна, на фабрыках імя Кагановіча, «КІМ», «Кастрычнік» і на мясакамбіната створаны цэхавыя партыйныя арганізацыі. Пры штодзённым і працяглым кіраўніцтве з боку партыйнага бюро цэхавыя партыйныя арганізацыі павінны адграваць вялікую ролю ў справе палітычнай вытворчай і палітыка-выхаваўчай работы на прадпрыемствах.

Цэхавыя партыйныя арганізацыі пачалі стварацца пераважна пачынаючы з 1937 года. Цяжка таму гаварыць аб перадавай вопыту той ці іншай арганізацыі, хутчэй пра спыненні на метадах і задачах іх работы. Праба сказаць, што некаторыя сакратары партбюро не маюць яшчэ ўяўлення аб рабоце цэхавых партыйных арганізацый.

Сакратар партыйнай арганізацыі павінны быць перш за ўсё падарваваны на выкананне колькасных і якасных паказальнікаў вытворчага плана, на ўмацаванне працоўнай дысцыпліны ў цэху, на правядзенне ў жыццё Указаў ЦК і ЦК Вярхоўнага Савета СССР ад 26 чэрвеня і 10 ліпеня 1940 г.

Цэхавыя партыйныя арганізацыі павінны весці вялікую масава-палітычную работу ў цэху, скарыстоўваючы пры гэтым факты з жыцця калектыва. Яны павінны кіраваць агітацыяй, перабудоўваць агітацыйную работу, праводзячы яе да пачатку і пасля сканчэння працы. Праба таксама зваруцца на асабістае выхаванне ў цэху.

Вялікім неахотам у рабоце большасці цэхавых партыйных арганізацый з'яўляецца адсутнасць уласнай ініцыятывы ў пастаянным вырашэнні належащих пытаньняў. Сакратар партбюро завода «Большэвік» т. Айзенберг гаворыць: «Вельмі рэдка сакратары цэхавых партыйных арганізацый прыходзіць са сваімі прапановамі, звычайна прыходзіць на ўказанне, што рабіць». Яна, што такая інертнасць не стварае прашасяк для жыцця, поўнакроўнага жыцця і дзейнасці цэхавых партыйных арганізацый.

А між тым работы ў кожнай цэхавай партыйнай арганізацыі многа. Бада толькі ў тым, што партыйныя і іх сакратары ўжываюць з поўнай зрокю галоўныя выданыя пытанні работы цэха.

На вачы партыйнай арганізацыі друкарскага цэха друкарні ім. Сталіна старшынства пачае член партыі т. Опенгіч літаральна размаўляў прафесійную работу.

У цэху палітыка да 50 рабочых — пачаеў профсаюз, але партыйнае кіраўніцтва мела гэтага сур'ёзнага факта. У пераходным цэху з 10 камуністаў большасць малаліспы, многа маладзённых сярод беспартыйных рабочых, але гэта партыйнаму не хвало.

Партыйная гаспадарка ў большасці цэхавых партыйных арганізацый — у хаатычным становішчы. Сакратар партыйнага бюро цэха друкарні ім. Сталіна т. Чэчык трымае партыйныя справы дома. Надажданню партыйнай гаспадаркі ў цэхавых партыйных арганізацыях мала ўдзяляюць увагі і запевы партбюро.

Намеснік сакратара партбюро фабрыкі «Кастрычнік» т. Гарэлкі на просьбу адказаць, чаму ў такім арным становішчы партыйная гаспадарка цэхавых партыйных арганізацый, адказаў: «За ўсім не дагледзілі, справы і без гэтага хама». Відавочна, т. Гарэлкі і сам неахотыяе значэння партыйнай гаспадаркі.

Важнейшымі задачамі цэхавых партыйных арганізацый з'яўляюцца: работа з малымі членамі і камуністамі партыі, выкананне імі роўных партыйных даручэнняў, выпуск насяценных газет, арганізацыя тэхнічнай школы ў цэху, кіраўніцтва прафсаўнай і камсаўскай арганізацыяй цэха, арганізацыя абарона-масавай работы, кантроль над палітычнай асабіста камуністаў.

Ва ўсёй пачынае павінна быць скарыстана статутнае права кантролю дзейнасці адміністрацыі цэха. І не толькі ў парадку справядзання пачатковай цэха або майстраў, а ў першую чаргу ў парадку ўмацавання адміністрацыі ў цэху, працоўнай дысцыпліны, выканання вытворчага плана, барацьбы з бракарабамі на вытворчасці. Сур'ёзную увагу праба ўдзяляць арганізацыі і правядзенню вытворчых нарад.

Партыйна-палітычная работа ў цэху павінна быць падарвана перш за ўсё на выкананне ва ўсіх рабочых камуністычных адносін да вытворчасці, да працы. Вялікую ролю ў гэтых адносін адгравае вах адгартыя сходы партыйных арганізацый цэха з абмеркаваннем на іх належащих пытаньняў з жыцця і работы калектыва.

Праба зваруцца сакратару цэхавых партыйных арганізацый і ўдзельнікам у вытворчым сходы, прымаць рашэнні, арганізаваць правядзенне выдання, трымаць і арганізаваць навуку. Заважкі і фабрычныя партбюро павінны больш патрабаваць ад сакратару цэхавых партыйных арганізацый, але разам з тым сістэматычна ім дапамагаць, вучыць, знаёміць з рашэннямі вышэйстаячых партарганізацый, насабіста на інструкцыйныя наравы.

Цэхавыя партыйныя арганізацыі на прадпрыемствах г. Мінска ў асноўным малыя. Пачае іх аб'ёмна гарэжа і райкомаў КП(б)В — канкрэтна дапамагчы ім арганізацыя ўмацавання, правільна разумець свае задачы.

А. НИЯЗЕУ, Інструктар арганізацыйнага аддзела ЦК КП(б) Беларусі.

У заводскай абласці Мінскага скарэавага «Большэвік» за атрыманнем літаратуры, з'ява — майстар другога цэха, член партыі С. І. Альберт, і інжынер Л. М. Капелюк, які заканчывае вывучэнне Кароткага курса і прадаўжае вывучэнне гісторыі партыі на пераходнай марксізма-ленінізма. Фото В. Хейна, (Фотарухна БЛТА).

У БЯГОМЛІ НЕ ЛІКВАДАВА СAMAДКЕ У ПАРТЫЙНАЙ ПРАПАГАНДЗЕ

Перабудова партыйнай прапаганды ў сувязі з выпускам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» патрабавала ад кіраўнікоў партыйных арганізацый высокай арганізацыйнай, удзельнай адносін да ўсёй прапагандыскай работы.

Не так аднесліся да гэтай справы ў Бягомльскім райкоме партыі. Адмовіўшыся ад старых, асуджаных ЦК ВКП(б) метадаў бюракратацыйнага кантролю, райком усю справу палітычна самадурна кіраўніцтвам прадставіў самадурна. На вярхоўна адказа прапанаванні і агітацыі райкома, «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)» самастойна вывучаюць 130 кіруючых партыйных, камсаўскай, саўсаўскай і г. п. ч. партыйных работнікаў райна. Пры правядзенні аказалася, што большасць таварышчэ ступіліся на першых раздзелх падручніка. Так, 16 чалавек вывучаюць II раздзел Кароткага курса, 24 — трэці раздзел, 34 — чацвёрты, 3 — пятый і толькі некалькі чалавек вывучаюць шосты, семы і восьмы раздзелы.

Паслякароткацыйнік перады гісторыі партыі зусім не вывучаюцца.

У райна партыйнай арганізацыі б'яжыма і такіх людзей, якія пад роўнымі прадлогамі ліквідацыі сваёй тэарэтычнай адсталасці адкадаюць на будучае, на неадзначаны тэрмін. Так, напрыклад, паступае сакратар Дахшыршчэй тэарэтычна-адукацыйнай партыйнай арганізацыі тав. Кроні. Ён наогул яшчэ не прыступіў да вывучэння Кароткага курса. З 14 камуністаў гэтай партыйнай арганізацыі ніхто не вучыцца.

Аб несур'ёзных адносінх да палітычнай асветы члена партыі з 1932 года тав. Курчакін гаворыць яго адказы на элементарныя пытанні. Перад гутаркай тав. Курчакін заявіў, што вывучае другі раздзел Кароткага курса.

Што вы можаце сказаць аб прыгонным праве ў Расіі, — запытаў яго. — Прыгоннае права — гэта такі перыяд, калі ва ўладзе стаяла буржуазія (!?), — адказаў ён.

Нічога не мог адказаць тав. Курчакін на пытанне аб ролі групу «Освобождения труда» ў распушчэнні марксізма ў Расіі.

Адно я памятаю, — сказаў тав. Курчакін, — група «Освобождения труда» стварылася ў... 1871 годзе (!?).

З гутаркі вынілася, што тав. Кузікоў — сакратар партыйнай арганізацыі, дзе састаніў на ўчыне тав. Курчакін, ніколі не гутарыў з ім аб тым, як ён вучыцца і ў чым яму трэба дапамагчы.

Не многім лепш абстаіць справа ў партыйнай арганізацыі Бягомльскага райкома ВКП(б). Напрыклад, загаліч інструктарскага аддзела райкома тав. Кошыраў прыступіў да вывучэння толькі V раздзела. На сваёй палітычнай і агітацыйна-адукацыйнай падрыхтоўцы тав. Кошыраў даўно ўжо мог закончыць вывучэнне «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» і прыступіць да работы над асноўнымі тэорыі марксізма-ленінізма. Чытае (надрэкаем: чытае, а не вывучае) III раздзел інструктар райкома тав. Савельев. Прыступіў да чытання IV раздзела Кароткага курса намочнік сакратара РК ВКП(б), яна-ж сакратар партыйнай арганізацыі райкома, тав. Іванова.

Сваю тэарэтычную адсталасць гэтыя таварышы аб'яваюць «ператруджасцю», спецыяльна на роўны «аб'ектыўныя прычыны», за якімі хавецца сама звычайная ляснасць.

У Бягомльскай райна партыйнай арганізацыі не створана грамадска партыйная думка супроць тых, хто нараве патрабаванне статута ВКП(б), хто не працуе над сабой і сістэматычна не вывучае асноў марксізма-ленінізма.

Ц. ФАРБАН, Інструктар аддзела прапаганды і агітацыі Мінскага абкома КП(б)Б.

НЯЎХІЛЬНА ВЫКОНВАЦЬ УКАЗ АД 26 ЧЭРВЕНЯ

МУДРЫ ДЫРЭКТАР СОЎГАСА НАСОВІЧЫ

У адну прыгожую верасеньскую раніцу ў кабінет дырэктара соўгаса Насовічы, Церахоўскага раёна, тав. Казлова былі выкліканы ўсе даржкі і савіаркі. Работніцкі ферм хутка з'явіліся на тэрыторыі выкаі свайго кіраўніка.

— Дык вось, — трозны тонам пачаў тав. Казлоў. — Я сабраў вас ля тата, каб яшчэ раз падкрэпіць аб неабходнасці з'явіцца з вагата боку сацыялістычнай на работу. А гэтага часу будзьце вас на работу будзе ён...

Тут поіркі прысутных накіраваіся на чадавега, стаўляюга насупроць. Гэта быў вартуінік Іваноў.

— Ён за вас адказвае, — прадаўжаў дырэктар. — Зразумела!

— Зразумела, то зразумела, таварыш дырэктар, але...

— Пікага «але»... Вы свабодны. Можна і сці.

Астаўшыся адзім у сваім кабінете, кіраўнік соўгаса тав. Казлоў радаваўся сваёй запці. Ён быў упэўнен, што знайшоў лепшы сродак барацьбы з сацыялізмам, які ў соўгасе — давоі частая з'ява.

Вартуінік Іваноў, які павінен быў будзіць даржкі і савіарак, не выказаў агульнага дырэктара. Сназнені ніколі не зменшваліся. Работніцкі чамалі стужу ў акно і скарбіна спалі.

І вось вясномы дырэктар строчыць загад. Тэкст яго мы прывоім пачынаючы. «Загад № 76 на соўгасе Насовічы ад 24 верасня 1940 г.

Не глядзячы на неаднаразовыя мае ўзруныя расаразіданні пачынам вартуінікам свінзаві і скарбінага вара аб тым, каб будзіць рабочых, выхадзячх ў лачное, гэта значыцца ў 4 гадзіны раніцы, як на доўгу, так і на пачуно карыжкіку савіар, мае расаразіданні пачынам вартуінікамі не выконваюцца. Пачыні вартуінік Іваноў Савелій 9 верасня

Ні на мінуту не аслабляць барацьбы з дэарганізатарамі вытворчасці

Указ ад 26 чэрвеня рабочыя і інжынерна-тэхнічны персанал прадпрыемстваў Белмашстаннартрэста сустраі з вялікім адкаленнем.

Заважы трэста ўжо дабіліся некаторых поспехаў. Калі за два месяцы да ауб'яжвання Указа было 257 працэнтаў, то за два месяцы пасля Указа іх было 63. У апошні час іх іх яшчэ больш скарацілі.

Пачынаюцца пачунаючыся работы сілы, з-за чаго заравы раней не выконвалі сваіх павінаў. Пачае-жа хвацуючы праведзеныя згоды Указа мерпрыемствам некаторыя заважы перавыконваюць праграму. Напрыклад, магільскі трыбаўніцкі завод, які раней не выконваў павіна, зараз перавыконвае яго на 10—20 проц. Павлічылася выпрацоўка асобных рабочых. У лістапрапачым цэху рабочыя тт. Нароўскі, Усераў, Пітроўскі, Шуптоа даюць ад 105 да 116 проц. заавіяня.

Значна павысілася прадукцыйнасць працы фармюччэнаў гомельскага завада «Рухавік рэвалюцыі». Тут многія рабочыя перавыконваюць нормы. Напрыклад, рабочы Вітошкін дае 213 проц. нормы, Ільін—225 проц., токар Іваноў—193 проц., слесар Старавайтаў—178 проц. нормы.

Высокую выпрацоўку даюць слесары бабруйскага завада ім. Сталіна, які робіць гідратурбіны для калмастаў. Напрыклад, слесар т. Гуло выпрацоўвае 387 проц.

Выканалі гадавы план

Інвальдны арцель «20 год Кастрычніка» (Мінск) датармінова, 27 верасня, выканала на 101 процант гадавы план. Выпушчана прадукцыі на 671 тысяччу рублёў. Пачынаюцца якасць прадукцыі, абслугоўванне кліентуры. Пачынаюцца на 48 тысяччу рублёў план накаралення.

У арцелі — 42 стыханаўцы, пачынаюць перавыконваюць нормы выпрацоўкі. Так, т. Герман дае 206,7 проц. нормы,

1940 г. не разбудзіў даржак, у выніку чаго 4 даржкі спазніліся на работу. Загадваю пачынам вартуінікам у абавязковым парадку будзіць у пачыны час рабочых і работніцкіх жыльагадоўчача пача: даржак у 3 гадзіны 45 мінуту раніцы, савіарак у 4 гадзіны раніцы. Цьмькананне гэтага загада з боку вартуінікоў будз разгледзана, як зноснае наўрушэнне працоўнай дысцыпліны і пачуінік ў спаленні на работу рабочых будз лічыць вартуінікоў.

Дырэктар соўгаса Казлоў.

Але гэтым не абмяжуваюцца таварыш дырэктар.

Тым-жа чыслом тав. Казлоў піша новы загад аб аддачы пад суд чатырох даржак, прапушчаны і спазніўшыся на работу на 2 гадзіны 40 мінуту. Правай руюч дырэктар падпісае загад аб аддачы іх пад суд, а лавей строчыць адносіну, у якой усіх даржак характарызуе, як лепшых работнік, якія сістэматычна перавыконваюць павіна ўдоў і добрасумленна адносіцца да работы.

Пачуно Церахоўскага раёна, разгледзячы гэтую сітчу, прыступіў даржак да 3 месячаў пачуна-працоўных работ кожнаму з вылікам 15 проц. з зарплата Гомельскі абласны суд, куды асуджаныя зваруціліся з касадзімі, апраўдаў работнік. Аднак, скасаваўшы рашэнне нарасуда, абласны суд павінен быў вынесці прыравнае вызначэнне аб капікрэтым віноўці праграму ў соўгасе — дырэктар соўгаса тав. Казлове, што не было зроблена.

І зараз кіраўнік соўгаса тав. Казлоў рыхтуе якіхсьці новы загад. Хазяіч чыі, што ён з'явіцца аддаць пад суд соўгаснага пачуна, які пачаў сываць пазней пачунага часу. А Казлова ўсёга можна чакаць!

Н. ГІРШЫН.

Нормы, Златкін—300 проц., Пічурын — 236 проц. Ян відаць, на завадах трэста ў выніку ўмацавання дысцыпліны працы пачынаюцца вытупе прадукцыі. Але ёсць яшчэ ў нас факты алячынны, агітных адносін да работы. Вось характэрныя прыклады.

На завазе «Рухавік рэвалюцыі» работы Тамашоў заявіў дырэктару аб раптоўнай смерці вайні. Іму ваварылі, далі вошкур і нават па яго просьбе, зрабілі туну. Але заява яго аказалася выдуманай — дзіця жыва і здарова. Златычун стужілі. На гэтым-жа завазе рабочы Січов паўмысна выконваў нормы на 15 проц. з тым, каб дабіцца звалення.

Або такі факт. На завазе імя Дзімітрава рабочы Гараўкоў на працягу месяца не выхадзіў на работу, заяўляючы, што ў яго ёсць болейтэнь аб хварэе. Ён нават паказваў яго. Але потым аказалася, што гэты болейтэнь фальшывы.

Гэты факт сведчыць аб тым, што дэарганізатары вытворчасці лічэ прадаўжаюць рознымі апукачымі шляхамі навоісь пачуно зьярвае.

Праба і на мінуту не аслабляць барацьбы з прапушчачымі, летунамі, няўхільна змагацца за ўстаўленне жлезнай працоўнай дысцыпліны на кожным прадпрыемстве.

К. НРЬШТАФУК, упураўляючы Белмашстаннартрэстам.

Чаму адстае шкляная прамысловасць БССР?

Варта павываць на адным з шкляных завадаў нашай рэспублікі, каб пераканацца, якія велізарныя змяненні адбыліся за гэтыя прамісловыя гады. Старыя гуты з іх самадурнай тэхнікай, з цяжкай працай шкляноў адкаваў свай век. У працэрных цэхах рэканструкіраваныя завады пачынаюць новыя машыны — поўнаўтатматы Шылера. Уведзены самадурныя трубы, вывільшаныя работача ад пачаў працы — выдзяляюцца шкляноўрабчы сваімі зб'іжкі. З кожным месяцам усё больш механізацыя працы вытворчасці. Шкляныя завады аслабляюцца навейшай тэхнікай.

Завалася-б, што работнікі шкляной прамысловасці павінны былі мабілізаваць усю сілу на ажыццяўленне дзяржаўных павінаў выпуску высока якаснай прадукцыі. На справе-ж становішча далёка не ўпашальнае. З'яваі аб рабоце шкляноўрабчы з'яўляюцца абываўчым актм супроць кіраўнікоў шкляной прамысловасці БССР. Яны мараць з сістэматычным неважкіманнем устаноўленых павінаў.

Шкляныя завады ўсходніх абласцей выканалі план за 8 месячаў гэтага года на 71,2 проц. Недадава здарвае прадукцыі амаль на 4 мільёны рублёў. Шкляноўрабчы «Ноўка» (дырэктар т. Зяноўвіч) выканаў 48,7 проц. задання, «Комінтэрн» (дырэктар т. Саўчанка) — на 68,5 проц., «Кастрычнік» (дырэктар т. Батукоў) — на 66,3 проц., імя Дзержынскага (дырэктар тав. Шуцін) — на 84,8 проц. У верасні вытворчы план выканан па прамісловых усходніх абласцей толькі на 41,4 проц. Дзяржаве эню нададана прадукцыі звыш чым на адні мільён рублёў.

Бадаі няма ні адной другой галіны прамысловасці, дзе-б прастой дасягалі такіх велізарных размераў як на прадпрыемствах Белшклоўпраўлення. Вось габельная лічы. На завазе «Ноўка» да 1 верасня было 55 дзён прастойа, а ў верасні іх працаваў толькі... 3,5 дні. На завазе «Комінтэрн» было звыш 24 дні прастойа. На завазе «Кастрычнік» нем 18,2 прастаяла 224 дні. Завод імя Дзержынскага ў верасні працаваў толькі 9 дзён.

Гэты прастой ствараюць глыбокія прычыны ў выкананні павіна, дэарганізуючы вытворчасць і навоісь каласальныя страты дзяржаве.

Самае горшае гэта тое, што кіраўнікі завадаў і Белшклоўпраўлення звыкліся з гэтым становішчам і знаходзяць кожны раз «аб'ектыўныя прычыны» для апраўдвання яго. Раней у якасці адной з асноўных прычын яны вывоўвалі вялікую пачунасць рабочай сілы і нестабільнасць брыгад. Пачае, пасля Указа Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 26 чэрвеня, неак пачунасць аперываць гэтым аргументам. І кіраўнікі шкляноўрабчы не раклічыліся на іныя, з заваду сказаць, довады. Асноўная прычына, бачыце, у неахоты павіна.

Каб у нас было дастаткова торфу, — гаворыць гадоўны інжынер Белшклоўпраўлення т. Башчэлоў, — мы-б поўнаісь выконвалі план.

Слоў няма, якасця паліва — сапраўды адна з прычын прастойаў завадаў. Але-ж чаму нехаце паліва, калі яго кожны хочаць ёсць на пачу торфавадох, каледзячх там-ж Белшклоўпраўленню? Усл справы ў тым, што кіраўнікі шкляноўрабчы не здохелі забяспечыць дастаку торфу на прадпрыемствы, не стварылі неабходных

запасаў паліва, без якіх няма ніякай нармальнага работа. У расаразіданні заваду ёсць 89 аўтамашынаў, але толькі нязначная частка іх працуе. Астатнія — у «вечным» рамонце. Воныя транспарт таксама скарыстоўвацца далёка не поўнаісь.

Прадпрыемствы не звязаны з торфавадыма выкавалайкіма. Між тым, пачунае вузкакалеек вырашыла-б праблему забяспечэння завадаў палівам і амаль у да разы павялічыла-б сабекошт торфу. Паводле пачунаўчых паліваў, пачунае вузкакалеек заавіяюць 800 тысяччу рублёў у год, прычым вылічкі на будзіннітва акупіліся-б на працягу двух год. На жал, кіраўнікі шкляноўрабчы вельмі слаба змагаюцца за ажыццяўленне гэтага мерпрыемства, не працягваюць патрабніць павіна і ініцыятывы.

Важнейшай умовай паспяховай работы прамысловасці з'яўляюцца строгае заавіанне тэхналагічнай дысцыпліны. У гэтым-залог рэалізацыі вытворчых павінаў як па колькасным, так і па якасным паказальнікам. Малейшыя наўрушэнне тэхналагічнага працэса, нагардлівыя адносіны да рэжыма вытворчасці, адсутнасць культуры працы прыводзіць да самых сумных вынікаў. Якравым папярэджаннем гэтага з'яўляецца парочная практыка работы шкляноўрабчы БССР.

Па прызынанні саіх кіраўнікоў Белшклоўпраўлення, дырэктары завадаў, прыкываюцца цяжкасці з палівам, пусцілі на самадур тэхналагічны прашэ адбылі кантроль за рэжымам пачу. Нарухаюцца элементарныя правілы варкі шкла. Заводскія лабараторыя знаходзяцца на становішчы нагардліва. Яны не забяспечаны абстаўляннем, апаратурай, не ўмацаваныя квалифікаванымі кадрамі. Іх работнікі нічо не цікавяцца, нічо ім не дапамагае. Лабараторыі не арганізавалі кантроль за тэхналагічным працэсам, праходзячх міма грубых наўрушэнняў яго.

Цэнтральная лабараторыя Белшклоўпраўлення да апошняга часу была адрывана ад жыцця завадаў, не ўнярала ў вытворчасць рацыяналізацыйнае внаходзілішчы, працавала часта над праблемамі, не звязанымі з работай прадпрыемстваў.

Не дзіва, што бой і брак шкла на завадах прынялі нагардлівае размеры і з'яўляюцца сапраўдным бачым вытворчасці. Кожная новая зводка Белшклоўпраўлення — новы дакумент аб алячынны, агітных справах. На завазе «Ноўка» за 8 месячаў бой і брак зьявіліся шкла дасягнулі 33,9 проц. усёй выпрацоўкі. Жывіць даў «крэорніну» лічы — 43,4 проц. 10—15 проц. браку было зьявілася ў выпрацоўчых цэхах і ўжо адсарыравалі прадукцыю. На завазе «Кастрычнік» брак шкляных вырабаў (зьявілае шкло) перавысіў 37,1 проц., прычым за жывіць процант браку дасягае 63,2. На завазе «Лічы» 5 мільёнаў штук шкляных вырабаў пайшло ў брак.

Гэты масывы брак, саважане кантуйноў сывіраван, рабазаванне срочкаў нельга інашчэ кваліфікаваць як дзяржаўнае заавічанства.

Пад крытыкам бюракратацыйна кіраўнікоў вагатаўна жыцця бракарабам. Брыгада № 2 другога змены шкляноўрабчы (брыгадэр Павел Кавалёў) 12 верасня дае 58 проц. браку, 16 верасня — 72 проц. Брыгада Дзвачкіна дала за гэтыя дні 34 проц. браку. На завазе «Комінтэрн» майстар Затарокі выпусціў пачуна за змену 1,200 буютэч, з якіх больш туючы пайшоў ў брак.

Заводскія арганізацыі спакойна праходзячх міма гэтых абурочных фактаў. Яны лічыць бой і брак звычайным з'явішчам, неішчымым «выліткам вытворчасці». Ні адзім з гэтых бракарабаў не прыцігнут да адкапанасці.

Так кі

СТВОРИМ У БССР МАГУТНУЮ БАЗУ НАТУРАЛЬНАГА КАУЧУКА!

АСЕННІ ПАСЕЎ КОК-САГЫЗА НА МІНЕРАЛЬНЫХ ГЛЕБАХ

Наша рэспубліка на сваіх глебава-аграрных умовах мае найбагацейшыя рэсурсы для развіцця культуры кок-сагізы. Не гледзячы на параўнальна невялікі адрознасць часу з тых пор, як гэта культура стала ўладнаю ў калгасах, ужо ўжо ёсць выдатныя дасягненні. Калгасныя-стэханаводныя практычныя дасягненні, што ў БССР можна атмаляваць вышэй і ўстойліва ўраджаі асноўнага і пасевы кок-сагізы.

Надзвычайна вялікае значэнне для нашай рэспублікі ўраджаі кок-сагізы, партыя і ўрад патрабуюць ад нас і беспарочнага выканання існуючых заканаў для данай культуры агратэхнікі правільна.

На мінеральных глебах кок-сагізы вырастае яшчэ і вясной (пад азімую сяўбу), і ў восень, у перыяд пасеву ранніх наваў. Асенні пасевы кок-сагізы пры неабходных умовах даюць большыя і добрыя рэзультаты, не ўступаючы павому пасеву.

Пад кок-сагізы павінны аздавацца лепшыя землі калгаса. Выбару ўчастка трэба ўважліва асабіста ўважліва. Ад таго, на якім правільна выбран участак, ва мноштва будзе залежаць рэзультат дзейнасці оты. Пад кок-сагізы трэба аздавацца ўдзяламі ўчасткі, з неабходнымі інашнем грунтовымі вода, чыстым ад пудзеля і не заражанымі глебовымі шкодамі.

Заражаныя часткі вызначаюцца шляхам узятых глебовых проб з іх пачаццямі чварць квадратнага метра і глыбіню паўметра (5—6 ям на гектар). Зямлю яны выбіраюць наступна, старанна пераглядаюць. Вылучаны лічынкі хруба або провалячкі збіраюцца ў бляна або шклянкі бачку. Падлікам сальных лічынках усталяваюцца заражаныя часткі. Калі на квадратны метр аздавацца больш адной лічынкі хруба 3—4 лічынкі провалячкі, то на гэты ўчастак сямці кок-сагізы нехта, а пакулькаць іншы ўчастак, менш заражаны глебовымі шкодамі.

Участкі, аздавацца пад кок-сагізы, павінны быць рэўмі, без запалін і бур'янаў. Прыгожны пад кок-сагізы ўзнікаюць месца, адкрытыя дзеньмі вятроў. На іх частках зойма будзе заўважана снег, у сухое, спякотнае лета расліны могуць інуць ад недаходу вільгаці.

Лепшымі глебамі для пасяховага выкарыстання кок-сагізы лічацца лёгкія і сярэнькія па механічнаму складу, ступіні іх спустошанна, бедныя перагноем, і лёгка аддаюць вільгаць з верхніх сар (пясчкі, цяжкія гністыя глебы) і асноўна да запывання і ўтварэння кор-зусім непрыгодны пад пасевы кок-сагізы.

Лепшымі папярэднікамі пры асеннім пасеве кок-сагізы будуць з'яўляцца: чорны ўгноены парак, канаянікі, участкі пад махоркі і агарочныя культуры. Дасягненні пасевы кок-сагізы пася азіч з'яўляюцца пры ўмове, калі азічкі інашнем у ўгноеную чорную папуру.

Апрацоўваць глебу пад кок-сагізы неабходна так, каб яна ў далейшым не падаралася значным змяненням: завільганню, асяданню або ўслучванню, у велікіх частках свечасавосці правільна ўсіх перападсёўных работ. Як пра-ва, поле павінна быць глыбока ўзвара-на з прапашнікаў, не менш чым месяц да пачатку асенняй сяўбы. Пад-лява абавязкова ўносяцца арганічныя на-ваў і добра перапрацуны гной або часовага загоўбоўныя торфа-гноеныя мюст з разліку не менш 40 тон на гектар. Мінеральныя ўгнаенні — супер-фасфат з разліку 4,5—5 пнт на гектар і фасфарытныя мюка — 9—10 пнт на гектар і 40 проц. калійнай солі — 1—1,5 пнт на гектар. Пры наяўнасці ў гаспа-дарства аміячнай селітры рэкамендуецца яна ўнесці яе ў глебу па 0,5—1 т на гектар.

За паўтара або нават два тыдні да па-севу кок-сагізы рэкамендуецца ўнесці пад азічкі або барану дадаткова міне-ральныя ўгнаенні з разліку: суперфасфата 3—2 пнт на гектар, 40 проц. калійнай солі — 0,5 пнт на гектар і аміячнай се-літры 0,5—1 пнт на гектар. Улічваючы перападсёўныя ўгнаенні ў два тэрміны — перападсёўнае пад паўтара і часткова пад куль-тиватар — дасягаецца паслойнае іх раз-паўненне ў вяршыні гарызонце, якое за-спячывае расліну больш раўнамерна па-ўдзельна інашнем на працягу ўсяго ўраджаю росту кок-сагізы.

Участкі, аздавацца пад пасевы кок-сагізы вясной 1941 года, вясною багучага на абавязкова павінны быць заражаны ўчасткам з прапашнікаў на поўную глы-бину вяртага гарызонта. Пад завяршэнне аба ўнесці не менш 40 тон арганічных наваў інашнем — гною або торфа-гнойнага мюста. Адначасова з гноем трэба ўнесці мінеральныя ўгнаенні: суперфасфата — 5—5 пнт або фасфарытны мюка — 10 пнт на гектар і 40 проц. калійнай солі — 1—1,5 пнт на гектар. Пасля за-раўнавання ўгнаенняў на зіму поле аздава-цца неабавязковым.

Асенняя сяўба кок-сагізы праводзіцца на наступныя пастаянныя ўстойлівыя маршакі, калі вясенняе насенне ўжо можа парасці. У выпадку прапра-гална яно загіне ад замарозкаў. Загаля-жца ўсталяваць тэрміны асенняй сяў-бы, аднак яна, што яны вельмі карот-кія — 3—4, максімум 5 дзён. Таму ўсе рэдапсеўныя работы павінны быць за-чынены нагада, каб сяўбу правесці ў адпаведныя спысныя тэрміны.

Прыгатаванне глебы як перападсёўнае, так і пасяўнае павінна быць асабіста ўчастку інашнем. Гэта вяжа з утварэння коркі, пагубна ўплываючай на прарастанне насення.

Паколькі кок-сагізы з'яўляюцца прапаш-най культурай, то сяўба яе праводзіцца абавязкова ў радкі з шырыняю міжра-дзюў у 44,5 см. У калгасах БССР у ас-ноўным праводзіцца аднарадковы сяўба. Перадзавікі-каучукавыя ордэнаосцы тт. Якубіні і Паракія на частцы плантаны праводзяць двухрадковы сяўбу з адле-жэннем між радкамі ў 15—20 см. і ў радках — 44,5—55,0 см. Па даных Ін-стытута сацыялістычнай сельскай гаспа-даркі Акадэміі навук БССР ураджаі кар-эніяў пры двухрадковай сяўбе ў параў-нанні з аднарадковай сяўбой павялічваю-цца на 60—70 проц.

Сяўба кок-сагізы праводзіцца спе-цыяльна прыстасаванай дыскавай гар-пашнай сямкай ОМДС-12-2 выпуску за-вода «Красная звезда». Пры асутнасці ў калгасе такой сямкі можна даволі проста і лёгка прыстасавалі звычайную дыскавую сямкавую сямка. Для гэтага на патрэбную колькасць дыскавых сямкі-коў падзаводзіцца рэборды (абручы) для абмежавання глыбіні заздавацца насення. Для ачысткі рэборды ад наліпаючай зямлі ставяцца жалезныя чышчыкі з сталёвымі наканечнікамі. Рэборды павінны быць прымаваны так, каб аздавацца ад кра-іцыска да рэборды раўналіца 1,5 см.

У асенняй скрыні ўсталяваюцца перагародкі на кожны высаваючы апа-рат і спецыяльнымі машэткамі для варушэння насення.

Перад тым як прыступіць да пасеву кок-сагізы, сямка абавязкова павінна быць адрэгулявана на раўнамернасць і на патрэбную норму высеву.

Сярэдняя норма высеву кок-сагізы — 2—2,5 кілаграма на гектар насення пры 100 проц. гаспадарчай годнасці. Пры звычайных якасцях насенняга матэрыялу, маючага гаспадарчую годнасць ніжэй 100 проц., норма высеву адпаведна павяліч-ваецца да 3—3,5 кілаграма на гектар.

Для назірання за работай сямкі вы-дзяляюцца спецыяльнае чалавек. Ён паві-нен сачыць за раўнамернасцю высеву, за глыбіняй заздавацца насення, а таксама ачышчаць рэборды ад наліпаючай зямлі.

Насенне кок-сагізы нехта заздавацца глыбей 1—1,5 см, а пры асенняй сяўбе рэкамендуецца заздавацца нават не глы-бей 0,5—1 см. Мелкая заздавацца неаб-ходна таму, што кок-сагізы мае вельмі сла-бкія ўскоды, якія не могуць прабіцца праз паверх глебы таўсцей 1,5 см.

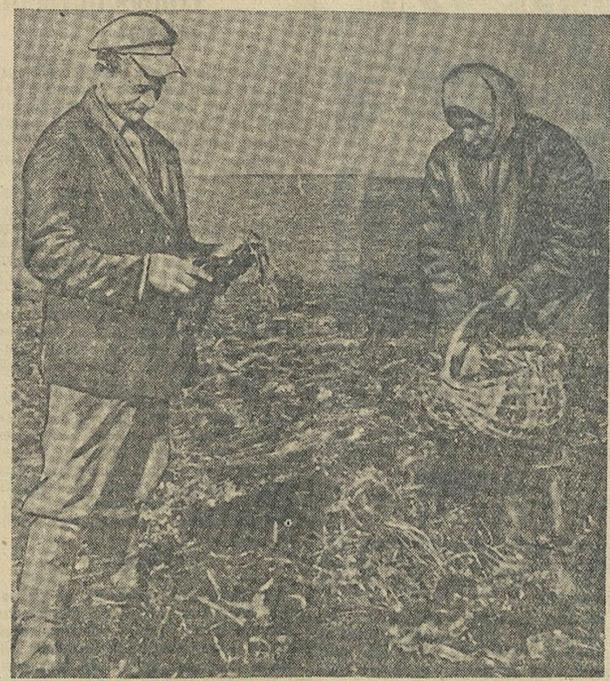
Толькі ў выключным выпадку дапус-каецца сяўба кок-сагізы ўглубіну. Пры-чым поле абавязкова маркіруецца. Ва-роўкі, праароблены маркерам, не павін-ны быць глыбей 2 см. У гэтых бароўкі ўраўнава і высаваюцца насенне, загады разнакае або размеранае з разліку на 1 радок.

Пры ўсіх тэрмінах і спосабах сяўбы неабходна захоўваць прамаўлянасць радкоў, што значна аблегчыць работу па доглядзе і ўборцы.

Апраўж-ж пасяў сяўбы кок-сагізы сямкавай або ўраўнава радкі прысва-юцца перагноем або торфам. Разры-ў між сяўбы і прысваіў радкоў не да-пускаецца. Гэта работа павінна быць выканана ў дзень сяўбы. Гной або торф з разліку 1,5—2 тон на гектар праса-ваецца праз грохат з дзіркамі ў 1 санты-метр. Прысыпка кок-сагізы робіцца ўра-ўнава з такім разлікам, каб радок быў прыкрыты пластом шырыняй у 5—7 см і таўшчыняй не больш 1 см. Радкі кок-са-гізы трэба прысваіць чым-небудзь ад-ным торфам, перагноем або зямлі. Пры прысыпцы перагноем або торфам у пасевы-ным радку не ўтвараюцца корка, з'яўля-юцца чаму ўскоды кок-сагізы атрымліваю-цца да добрыя — дружныя і раўнамерныя.

Захаваўне гатых прасяўшчых аграпра-відаў пры асенняй сяўбе кок-сагізы да-памагае нам дабіцца ў наступным годзе яшчэ лепшых ураджаёў насення і кар-эніяў.

Б. БЕЛЬСКИ,
старшы навуковы работнік Інстытута сацыялістычнай сельскай гаспадаркі Акадэміі навук БССР, кандыдат сельскагаспадарчых навук.

Калгас «Пяцігодка», Смалевіцкага раёна, адзін з першых у рэспубліцы пачаў сямці кок-сагізы ў гэтым годзе на тарфяніку было насення 3 гектараў каучуканосаў. Зараз на план-тацы праходзіць копка карэніяў. Вага асобных карэніяў — 125 грамаў. Сярэдні ўра-джаі з гектара складаюць 90 цэнтнераў сырых карэніяў. На адымку: бригадзір па кок-сагізы ордэнаосец Раман Антонавіч Якубіні і прыме выкарыстанні карэні кок-сагізы. Фото І. Казловіча.

ДАХОДНАЯ КУЛЬТУРА

Сеем мы кок-сагізы ў калгасе з 1935 г. Першы год сямці на мінеральнай глебе, а з асушкай і асабістым балота пачалі сямці яго на тарфяніку. У калгасе зараз асвоена 150 гектараў балота. Пад кок-сагізым сямці занята 20 гектараў.

Кок-сагізы—прамаўляная культура, але затое вельмі даходная. У мінулым годзе ў нас было 10 гектараў каучуканосаў. З гэтай плошчы мы здалі ўраджае 437 кі-лаграмаў насення і на 50,6 пентнераў сы-рых карэніяў з гектара, за што атрыма-лі 98 тысяч рублёў.

Трэба прынаста, што ўраджаі гэтага года будзе крыху ніжэйшы. Мы спадзі-ліся з сяўбы, таму што трактары МТС затрымалі ворыя балота. На радзе ў-часткаў кок-сагізы папашаў правалячкі.

За час сваёй работы па вырошчванню каучуканосаў я прышоў да вываду, што пад кок-сагізы абавязкова трэба глебу рыхтываць з вясені. Ворыя зямля робіцца глыбокае, на 25—30 см. Вясной пасяў ўгнаення ў ворыя пад дыскі мінеральна-га ўгнаення яго абавязкова трэба прына-ста трактарным катком.

Семці кок-сагізы на тарфяніках вясной трэба як мага раней. Пасевы прыка-ваюцца конным лёгкім катком. Сяўба павінна праводзіцца коннай сямкай з за-здавацца насення не глыбей як на 1 сан-тыметр. Ручная сяўба не гадыцца.

Відзь з таго, што абста-а з асуджэн-ці сямці мы частку плошчы насевалі ру-камі. Калі сямці, вецер разнесці насенне і на 2 гектары.

Перасадка карэніяў кок-сагізы

Асенняя перасадка буйных карэніяў кок-сагізы мае велізарнае значэнне. Гэ-тым дасягаецца хутчэйшае акултурыван-не кок-сагізы, атрыманне высокіх ура-джаёў карэніяў.

Добрых вынікаў можна дабіцца толькі пры стараннай апрацоўцы глебы. Для гэта-га ўзараўна глебу за 3—4 дні да па-садкі карэніяў трэба пракравіць інашнем з улічэннем мінеральных ўгнаенняў: су-льфат-амонія 1—2 пнт., суперфасфата 3 пнт. на гектар. Усеад за культывацый праводзіцца барабаннае і ўкатка глебы. На пасадку ідуць толькі буйныя карэніі кок-сагізы. Перасадка праводзіцца ў кастрычніку месяцы.

Перад пасадкай падрыхтаваны ўчастак маркіруецца пры шырыні міжрадзюў у 44,5 см. Адавацца ў радку паміж кар-эніямі — 25 см. Пры такой маркіроўцы

на справе атрымацца расцінавая сяўба. Таму ў насе прыпалкі і рыхленне між-радзюў значная частка раслін знішчы-лася.

Як толькі павяліцца ўскоды, робіцца першая прапашка і рыхленне міжрадзюў. На сваёй плантаны за лета мы правалі 6 прапашак і 4 рыхленні міжрадзюў.

Збор насення пачалі 24 ліпеня. Але ў сувязі з асушкай атрымаўся застой у росце каучуканосаў, і маршумей колькасці насення мы не сабралі. Сабралі толькі 385 кілаграмаў. Ураджаі карэніяў на гэ-тым будзе крыху больш 40 цэнтнераў з гек-тара. Даходу калгас атрымае за кок-сагізы каля 200 тысяч рублёў.

У наступным годзе мы будзем сямці 24 гектары каучуканосаў. Усю глебу падрыхтуем зарыз, значна больш унесем ўгнаенняў.

Плошча па каучуканосамі ў нашай рэспубліцы з года ў год пашыраецца, мы амагаемся за стварэнне ў БССР моцнай базы натуральнага каучука. Таму трэба падумаць аб масавым вышусце такіх ма-шын, якія аблягчаюць працу каўчакінаў па збору насення, прапашцы, рыхленню міжрадзюў, копцы карэніяў кок-сагізы. Селекцыянеры павінны ўважліва пра-наваць над тым, каб ператварыць кок-са-гізы з дзікай расліны ва, высокаўраджа-іную і культуру.

Б. КАЗАДОЕУ,
бригадзір па кок-сагізы калгаса «ХІІ год Настрычкіна», Рагачоўска-га раёна.

СЕЛЕКЦЫЯ КОК-САГЫЗА У БССР

Усяго толькі 5—6 год на палях нашай рэспублікі культывуецца кок-сагізы. За гэты кароткі перыяд ён заваяваў пры-знанне і адымку любіць тысяч калгасні-каў і рабочых саўбасяў. У нас вырасі сцігі згустыя саўбасяў сацыялістычнага каучука. Іны ў кароткі тэрмін дабіліся добрых рэзультатаў.

Адным з шляхоў дасягнення высокага ўраджаю з'яўляецца селекцыйная работа. Перад селекцыянерамі стаіць зараз за-дача—вывесці буйнакарыявы сорт кок-са-гізы за павышшым утрыманнем каучука. Гэтага можна дасягнуць толькі пры ак-тыўным удзеле шырокіх мас калгасні-каў.

«Што значыць вывесці высокаўраджа-іны сорт кок-сагізы?» — ставіць пытанне акадэмік Т. Д. Лісненка. І тут-жа дае на гэта пытанне вычарпальны адказ:—«Гэ-та значыць ператварыць яго з «дзікара» ў культурную расліну... калі памножыць кок-сагізы на добрую зямлю, забяспечыць яго пастаянным доглядом, арганізаваць абор на насенне адымкуўраджаіў з самімі буйнымі карэніямі, то з дзікай расліны ён, як і морква, ператворыцца ў куль-турную».

Галоўнае ў селекцыйнай работе з ко-касагізам — любівае вырошчванне яго з прымяненнем высокай агратэхнікі. Толькі на аснове гэтага можна праводзіць маса-вы і індывідуальны абор лепшых раслін на насенне, маршма арганізацыя работ на вывадзілі новых сартоў.

Асноўнымі адзнакамі высокаўраджа-інага сарту кок-сагізы з'яўляюцца буйнасць карэніяў і высокае ўтрыманне ў ім каучу-ка.

Многія калгасы нашай рэспублікі ў мі-нулым годзе прыступілі да шырокага аба-ру кокасагізы па насенні. Да 1941 года такіх карэніяў павінна быць абабра-на з 100 гектараў насеннікаў. Гэту работу ў далейшым трэба развіць і расшы-рыць з такім разлікам, каб у блыжэйшыя годзе ўсе калгасы і саўбасы БССР ме-лі ўласнае высокакарыянае насенне кок-са-гізы.

Селекцыйнай работай з кокасагізам у БССР займаюцца некалькі навукова-за-судных інстытутаў і навуковых уста-ноў. Даволі значныя работы выдупа-ю ў Інстытуце батанічнай гаспадаркі (Мінск) і Беларускай сельскагаспадарчым Інстытуце (Горы) і іны.

Прадуе ў гэтай галіне такежма Інстытут біялогіі Акадэміі навук БССР. Кансульта-цыю гэту работу акадэмік П. І. Лісненка.

Кіруючым вучэннем вадзікі селекцыя-нераў—Мічурніка і Беранька, а таксама дасядамі акадэміка Лісненка. Інстытут біялогіі перш за ўсё разгарнуў работу на вышчыванню і абору каштоўных форм кокасагізы.

Выпатыны пасевы яго былі праведзены

МТС ЗАЦЯГВАЕ ВОРЫВА ТАРФЯНІКА

Народная гаспадарка нашай сацыялі-стычнай краіны пр'ядуе вялікі поштыт на каучук. Перад намі, калгаснікамі саўбасяў Беларускай, партыя і ўрад паставілі задачу—завадоціць гэты поштыт, даць кра-іне каучука столькі, колькі патрабуецца.

Задача — вельмі адказная і начотная. З года ў год у нашай рэспубліцы па-вядзвасца колькасць калгасаў, сямціх ко-касагізы, з карэніяў якога здабываюцца каучук. Культура гэта—новая, яна патра-буе асабліва любівага і ўважлівага до-гляду. Калі хочаш атрымаць высокі ўра-джаі кок-сагізы, трэба захоўваць усе правільны агратэхнікі.

Але гэта ў нас яшчэ не ўсе, відзь, разумеюць. Я скажу пра свой калгас. Кок-сагізы мы пачалі сямці з 1938 г. У мінулым годзе ў нас на тарфяніку было пасевы два гектары каучуканосаў. Здалі

На плантацыях каучуканосаў

На калгасных палях рэспублікі шы-рока разгарнулася зборка багатага ўраджаю кок-сагізы. Калгасы Чачарскага раёна выкапалі і здалі ўжо дзяржава больш 100 пнт. карэніяў каучуканосаў.

Калгасы, правядзшы сяўбу на высокім агратэхнічным узроўні і добра дагляда-ўшы пасевы, збіраюць высокі ўраджаі

у 1939 годзе на добра ўгноенай глебе. Ва раслінамі старанна даглядаці. Гэта да-ло магчымаць сабраць высокі ўраджаі ко-касагізы. Пры індывідуальным абор нека-тарыя расліны даці на 2 грамы насення кожна. Вага карэніяў аднаго адымкуўра-дасягла 160 грамаў. Каучуканоснасць — больш 30 проц. (ад абсалюта сухой вагі карэніяў). Гэта значыць, што пры густа-це сямціня ў 100 тысяч раслін на гектар (на калгасных пасевах іх бывае да міль-яна і больш) ўраджаі насення можа быць не менш 200 кілаграмаў з гектара і ўра-джаі карэніяў—160 пентнераў.

Зараз у нас праводзіцца праверка 35 выдзеленых у мінулым годзе сямціняў. Карэніі некастрых з іх важаць 50—25 грамы, утрыманне каучука дасягае 20—25 проц. (ад абсалюта сухой вагі). Ёсць патамства, зыходная форма якога меца 29 проц. каучука.

Мы трывалі непазрэўна сувязь з радам калгасаў БССР. Калгас імені Чкалава, Барысаўскага раёна, дзе прадуе каучу-кавод-організацыя тав. Машчэнскі, меў ка-ляцыйны ўчастак з пасевам перадажных намі ўзроўна насення кок-сагізы. Работы праведзены дасядамі. Такія ўчасткі былі закладзены ў сямці калгасах. Некаторыя калгасы аказалі нам дзейную дапамогу, прыслаўшы для параўнальна і ўсёбавага вывучэння збору вырашчаных у сабе кар-эніяў кок-сагізы. Асабліва добрае ка-рыніяў прыслаўлі калгасы: «Варашчыні» і імені Бутэнага, Старадарожскага раёна, «1 мая», Рагачоўскага раёна, імені Мен-жыжыцкага, Рэчыцкага раёна, і ашыа.

Гэты матэрыял паказваў, што ў нека-стрых калгасах вырашчаныя выдатныя на-вазе і каучуканоснасці карэніі. У гэтым годзе падобная сувязь наладзіць яшчэ ў большым маштабе. Работнікі Інстытута біялогіі, якія выдупа работу па селекцыі кокасагізы, буюць на сабе абавязанасць: кожнаму калгасу, прыслаўшаму карэніяў, даць вычарпальны ма-тэрыял аб прысланых карэніях, а такса-ма ўказаць меры і спосабы дасягнення яшчэ лепшых поспехаў.

Каучукавад БССР вылапа вялікае значэнне: дабіцца высокіх ураджаёў ко-касагізы і па-стэханаводна арганізаваць вы-творчасць гэтай каштоўнай культуры. За-дача гэтая зусім адказная. Шляхам селекцыі, падбору лепшых раслін на на-сенне, шляхам прымянення высокай аг-ратэхнікі калгасы нашай рэспублікі змо-гуць атрымаць у блыжэйшы год зза леп-шыя насенне і новыя формы кокасагізы. Іны змогуць атрымаць тысячы тон высо-какарыянага сыравіны, вельмі неабходнай для нашай сацыялістычнай гаспадаркі.

З. ТАРАСЕНКА,
аспірант Інстытута біялогіі Акадэміі навук БССР.

МТС ЗАЦЯГВАЕ ВОРЫВА ТАРФЯНІКА

Мі дзяржаве 36 кт. насення і 2 тоны карэніяў. У гэтым годзе пасяклі 7 гек-тараў. Ураджаі будзе значна вышэйшы. Выкапашу кок-сагізы на невялікім участку, мы падлічылі, што з гектара атрымаем сырых карэніяў па 45—50 пентнераў.

У наступным годзе будзем сямці 12 гектараў каучуканосаў. Пад кок-сагізы авде-зены ўчастак, але Кузьмавіцкая МТС (дзяржтрав. тав. Макаў) не прысталае да ворыа тарфяніка. Ёсць пагрозва, што ўчастак астаецца неўзвараемым на завіа. Дапусціць гэтага нехта, бо вы-сокі ўраджаі кок-сагізы можна атрымаць толькі там, дзе глеба падрыхтавана з вясені.

Е. ГАРБАЧОУ,
звенныя па кок-сагізы калгаса «Зара», Быхаўскага раёна.

НА БАЛОЦЕ

коней на балота, а яны на плантацыю кок-сагізы зайшлі. Сагнаў іх вартуінік з плантаны і далажыў аб гэтым старшым калгасу. Зыць, вядома, пакрыўдзіўся: «Што-ж ты навальваецца на мяне, баць-ка?»—«Парадак трэба ведаць», — суха адазваў яму стары.

Вартуінік знорок прышоў да жаныч, каб такежма даведацца пра ўраджаі гэ-тай дзіўнай расліны, з якой галошы ро-біць і розныя тэм гукавыя рэчы. Каці бригадзір зваяў абразанае каранне, на плантацыю прышлі старшыня арміі Ан-дрэй Назаруў, атраком апарата пунята на кок-сагізы Нарымазема БССР Грыгорыі Гатавіцкі, інструктар райкома партыі Скавародка і бригадзір агароднічых брыгады Фёдар Назаруў.

— Хваліся ўраджаем, з'яўнуліся яны да Міны Бардыянка. —Сорак цэнтнераў з гектара будзе?

— За шпэццэўдзіць рунасе... — Сапраўці! Выдатны ўраджаі!... — Трэба яшчэ мець на ўвазе, што ўчастак для проб мы выбралі горшы. Так што з усёй плошчы да 70 пентнераў з гектара, напаліва, далягнем...

Атраком дастаў з кішні блякют і тут-жа палічыў, колькі пры мінімальнай ураджаінасці атрымае калгас даходу за праданні дзяржаве карэні і насення ко-касагізы.

— Больш чым 200 тысяч рублёў, — авдадзімі ён.—На кожны прадзелены калгасніка толькі ад аднаго кокасагізы прыпадзе з 3 рублі прапашма.

— Я-ж кажаў, што трэба больш і ра-ней сямці гэтага кокасагізы, — умяшчаў ў гутарку вартуінік.

— У наступным годзе пасеем ужо 16

гектараў і вядома пасеем ралей і лепш,— раслукачмі Міна Бардыянка.—Пад па-севы падрыхтавана ўжо 9 гектараў глебы.

Кок-сагізы—вельмі прамаўляная куль-тура. Па вырошчванню яго калгаснікі на-білі вялікі вопыт.

ЗА РУБЯЖОМ
АНГЛА-ГЕРМАНСКАЯ ВАЙНА
Германскія паведамленні

БЕРЛІН, 15 кастрычніка. (ТАСС). Вярхоўнае камандаванне германскай арміі паведамляе: «Нашы самалёты скідалі ўчора на Лондан бомбы самага буйнага калібру. У раёне паміж Гай-Паркам і Вест-Індскімі докамі адбыліся моцныя ўзрывы. На аб'ектах бакаў Тэмзы ўзніклі пажары, якія быстра ахапілі блізкажачучыя мясцовасці. На поўнач ад Лондана разбураны ангійскі і швейцарскі аэрадромы. Паслявовай бомбардзіроўцы падвергся таксама ваенны лагер у Паўднёвай Англіі. На чыгуначных збудаванні ў Паўднёвай і Цэнтральнай Англіі скінуты ў некаторых пунктах бомбы самага буйнага калібру. На падвергнутых бомбардзіроўцы з боку англійскай авіяцыі тэрыторыі Германіі і акупаваных абласцей нанесены пазначаныя матэрыяльныя страты толькі збудаваным неваеннага значэння. Афірм б'ець толькі сярод насельніцтва. Размешча-

ны на абшарнай прасторы адзначаныя чырвоным прыжам будыны большыя Вірхова ў Берліне зноў пацярпелі ад разрыву фугаснай бомбы. Асабліва вялікі разбуранні англійскія бомбардзіроўчыны выклікалі за апошнія дні ў французскім прыморскім горадзе Гаўры, а таксама на галандскай тэрыторыі. Многа будынкаў пацярпела ад пажараў, частка насельніцтва асталася без прытулку.

Праціўнік страіў ўчора 6 самалётаў. Германская авіяцыя — 1. Тры нашых палётных лодкі знішчылі некалькі англійскіх суднаў агульным водазмяшчэннем у 36.175 тон.

Дзень англійскага ўзбярэжжа Ла-Манш, у часе аперый германскіх вайсковых вышэйшых, знішчаны гэтымі дзямі два неваійскія гандлёвыя пароходы, узята ў палон 40 англічан.

Англійскія паведамленні

ЛОНДАН, 15 кастрычніка. (ТАСС). Афіцыйна паведамляецца, што ў ноч на 14 кастрычніка англійская авіяцыя атакавала парты паміж Остэндэ і Гаўрам, марскія базы ў Кіле і Вільгельмсгафене, нафтаперагонныя заводы ў Гельзенкірхен і Дзюісбург, заводы Крупа ў Сене, а таксама непрацяцельскія аэрадромы, бегары зенітнай артылерыі і пражарныя ўстаноўкі. Дзень англійскай авіяцыі абмяжоўвалася ўчора параўнальна невялікімі маштабамі. Азіночны самалёты скінулі бомбы ў раёне чыгуначнага і павя-

тральнай часткі Англіі. У адным з гарадоў графства Конт пашкоджаны дамы і магазіны. У іншых раёнах страты пазначаныя.

У часе ночной паветранай трымоті над Лонданам сталі безупынны гук самалётаў. Запалваючыя бомбы, скінутыя ў роўных пунктах горада, выклікалі некалькі пажараў, якія заразжа ліквідаваны. Ёсць многа забітых і раненых. Сур'ёзнай бомбардзіроўцы падвергся адзін з гарадоў Цэнтральнай Англіі, Пашкоджаны жыллы і прамысловы будынкі.

Амерыканскія паведамленні

НЬЮ-ЁРК, 15 кастрычніка. (ТАСС). Агенцтва Юнайтэд Прэс паведамляе, што апошняй бомбардзіроўкай французскага ўзбярэжжа англійскай флотам зроблены сур'ёзныя пашкоджанні Шербургу, Булоні, Бале і Дзюнкеру. У Шербургу сухіх доках разбураны многа з будучых і амаханых караблёў. Прамыслі павядаемі спарадзіў моцна пашкоджана буйная верф «Напалеон» і частка новай прыстані для транспартных суднаў, дзе загараліся некалькі пароходаў. Паблізу Шербурга пашкоджана таксама буйная база гідралаваў.

НЬЮ-ЁРК, 15 кастрычніка. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Асоцыяйтэд Прэс, мінулай ноччу і сёння раёнаю ўзбярэжжа англійскай флотам зроблены сур'ёзныя пашкоджанні Шербургу, Булоні, Бале і Дзюнкеру. У Шербургу сухіх доках разбураны многа з будучых і амаханых караблёў. Прамыслі павядаемі спарадзіў моцна пашкоджана буйная верф «Напалеон» і частка новай прыстані для транспартных суднаў, дзе загараліся некалькі пароходаў. Паблізу Шербурга пашкоджана таксама буйная база гідралаваў.

Англа-італьянская вайна

РЫМ, 15 кастрычніка. (ТАСС). Вярхоўнае камандаванне італьянскай арміі паведамляе: «Наша авіяцыя зноў бомбардзіравала караблі праціўніка, ужо атакаваны ў паўднёвых баках. Ён зроблены сур'ёзныя пашкоджанні. У паўночнай Афрыцы італьянская авіяцыя скінула бомбы на аэрадромы

пранціўніка ў Эд-Даба, Фука, Маатон, Багуш. Англійскія самалёты зноў бомбардзіравалі Бенгазі. Пашкоджана некалькі дамоў. Ва Усходняй Афрыцы нашы самалёты бомбардзіравалі абарончыя збудаванні праціўніка ў Монт-Рэжан, Отру і на паўдзень ад Буўра.

ІТАЛА-ВЕНГЕРСКІЯ ЗНАНАМІЧНЫЯ ПЕРАГАВОРЫ

РЫМ, 15 кастрычніка. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Стэфані, 13 кастрычніка закончыліся італа-венгерскія знанамічныя перагаворы. Палітаны пратаколы, якія датычаць колькасці прывозімых і вывозімых тавараў, а таксама плаціжы.

У ФРАНЦУЗСКИМ ІНДАНІТАІ

ВІШЫ, 15 кастрычніка. (ТАСС). Агенцтва Гакас перадае, што французскі ўрад прыняў прапанову ўрада Таі аб стварэнні другой камісіі для расследвання паранічных індцыдэнтаў і рашыў адхіліць тэрытарыяльныя патрабаванні Таі.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У Цэнтральных Кітаі, на поўначы правішчэй Цыяньскіх войскі, пасля захвату Матана — важнага стратэгічнага пункта на раіе Іньшэ, адшчынаю ад японцаў ваколіцы Матана, займаюць узвышшы вышэй горада і адначасова наступаюць уверх па раіе Іньшэ на другі важны пункт — Іньшэ. Горад знаходзіцца пад гарэзай палевыя. Прадпрынятае індэаў японцамі наступленне на поўдні правішчэй Анхуэй не межа поспеху. У японскім атрадзе ў 6 тысяч чалавек, пасля двухдзённых баёў, быў поўнаспо знішчаны. Паведае паведамлення кітайскіх газет, звыш 300 тысяч кітайскіх салдат пачалі

контрнступленне ў правішчэй Анхуэй і Чжэцзян. Ваі разгарнуліся на захаднім беразе возера Тайху і Узюжэ грашчэй правішчэй Анхуэй і Чжэцзян. У сектары Ханчжоу (правішчэй Чжэцзян) японскія войскі 9 кастрычніка захвалі Іньшэ, але 10 кастрычніка былі выбіты.

Паведае паведамлення агенцтва Сэнтрал Ньюс, 10 кастрычніка 4 японскія матарныя лодкі правілі на буксыры некалькі джонок, у якіх знаходзілася 270 раненых салдат і 2.900 урн з прахам японскіх салдат, забітых у сектары Іньшэ. 15 кастрычніка. (ТАСС).

Совет жонак чыгуначнікаў станцыі Брэст-Цэнтральнай лініі выліваюць далючку ў падрыхтоўцы транспарта да зымы. На здымку (на пераднім плане): актывістка Л. П. Маліновіч (злева) і Е. К. Панічэва за праверкай станку пухлякой гаспадаркі. Фото В. Лупейка. (Фотэхроніка ВЕЛТА).

АБ РАБОЦЕ ПАЗНЯУ

Лаане-прамысловы гаспадарка ў гор. Мінску знаходзіцца ў вельмі незадавальняючым стане і не адпавядае патрабаванням насельніцтва.

Усе ладзі працуюць з вялікімі пераборамі. Дастаткова сказаць, што толькі за праціўніцка 9 месяцаў 1940 года ладзі №№ 2, 4, 6 прасталі па розных прычынах 80 дзён, а ладзі № 5 у гэтым годзе зусім не працавала.

Такое-ж становішча і ў пральні, якая прастала 685 гадзін, гэта значыць тры месяцы зусім не працавала.

Ладзі знаходзіцца ў антысанітарным стане. У 1-й, 4-й і 6-й ладзях не прымяняцца апрацоўка памыкаючых дэзінфіцыруючым рэчывам. Ва ўсіх ладзях горада адсутнічае вентыляцыя.

У ладзі № 1 ёсць дзіцячы пакой. Але аб яго існаванні нікому з наведвальнікаў невядома. На працягу папых месяцаў у ім не бывала ні аднаго дзіцяці. Між тым на ўтрыманне абслугоўваючага персанала гэтага пакоя расходзіцца штогод 9 тысяч рублёў.

Рамонт 2-й, 3-й і 5-й ладзях ідзе зусім незадавальняюча. Ладзі № 5 вось ужо 9 месяцаў знаходзіцца ў рамонтне. Калі будзе скончан рамонт — невядома, бо да гэтага часу нехапае будматэрыялаў. Такое-ж становішча і ў 1-й і 6-й ладзях. Правадзімы рамонт — нізкай якасці: пабелка з плямамі, вентыляцыя не ўстаўляецца.

Зусім незадавальняюча ідзе будаўніцтва ладзі № 7 па Маскоўскай вуліцы, дзе з-за адсутнасці матэрыялаў нацягваюцца вялікія пераборы ў рабоце. Характэрна, што да гэтага часу не ўстаўляюцца на кожны месц праектаваныя ладзі.

Ладзі № 6 будавана і зана ў эксплуатацыю ў лістападзе 1938 года. Паводле акта прыёмкі неабходна было ўсталяваць рад сур'ёзных дэфектаў, але яны і да гэтага часу не знішчаны. Асноўны з іх няспраўнасць вентыляцыі і адсутнасць надмошчак для адроту вады з ладзі.

Вялікаму нагаражаючае становішча з загатоўкай паліва для ладзях горада. Улічваючы іх дзённую патрэбнасць у 70—90 тон торфу, неабходна загатоўваць на зыму 22 тыс. тон торфу і, апрача таго, 1 тыс. кубаметраў дроў. Фактычна-ж загатоўлена толькі 300 тон торфу.

Сістэма апацяжэння ў раіе ладзях незадавальняюча. Так, у ладзі № 1 параўнальна не мае кандансыйнай лініі, трыбуравод не грое; калёда ўстаноўлен з недастатковай паверхняй нагору.

Многі вымаганок горавета абмяроўваў пытанне аб ладзях, але дзейных мер не прыняў. Усе астачына па-старому. І. РАМАНОВСКИ,

ПАДРЫХОТКА ДА ХХІІІ ГАДАВІНЫ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

БЕЛАСТОК

У горадзе ідзе дзейная падрыхтоўка да ХХІІІ гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. На падрыхтоўцы і ва ўстановах праводзіцца гутаркі на тэмы: «Дасягненні краіны Советам за 23 год», «Ленін і Сталін — кіраўнікі Кастрычніцкай».

Заверджан план афармлення горада. Сотні мастацкіх плакатаў, лано і лозунгаў упрыгожваюць плошчы, вуліцы і фасады дамоў. Цэнтральная плошча імені Леніна будзе афармлена на тэмы: «Вялікія заваяванні Кастрычніцкай» і «СССР — магутная чыгуначная дзяржава».

У Доме партызета адкрываецца выстаўка дасягненняў заходніх абласцей за год. Гэтымі дзямі перад мікрафонам чаючыя чыка выступленні знатых людзей абласці і калектываў самадзейнасці.

Створана брыгада мастакоў па афармленню горада і калон. Калона тэкстылішчэкай афармлена на тэму «Паратворыць Беласток у другое Іванава». У дні святкавання на сквернах і плошчах горада абудуцца масавыя гуляніі. На акраінах арганізуюцца адкрытыя кіносеансы, выступленні гуртоў мастацкай самадзейнасці.

ВІЦЕБСК

Бюро Віцебскага гаркома КП(б)Б заверджана план падрыхтоўкі да святкавання ХХІІІ гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Вызелена 100 чалавек гарадскога актыва для правядзення ладзях і гутарак на прадырмствах і ва ўстановах. У чыталнях, бібліятэках, чырвоных кутках і клубках горада рыхтуюцца выступы, прывесчаныя ХХІІІ гадавіне Кастрычніцкай. Красавіцы дзяўчаты, мастацкія плакаты адлюстроўваюць паліты-

ны і званамічны рост краіны сацыялізма за 23 год. Асабліва ўвага ўдзяляецца паказу росту прадукцыйнасці працы, паліпшэння якасці прадукцыі пасля Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 26 чэрвеня і 10 ліпеня 1940 года.

Заверджан таксама тэматычны план мастацкага афармлення вуліц і плошчак горада. Цэнтральная плошча імені Леніна будзе ўпрыгожана партрэтамі кіраўнікоў партыі і ўрада. Плошча Свабоды афармляецца на тэму «Вялікі Савоз 16 Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік». У вясельнай аправе спяваў 16 савецкіх рэспублік высока над плошчак будзе ўстаўлена веізарнае лано з партрэтам правадцыра народнаў таварыша Сталіна.

Шматлікія красавіцы плакаты адлюстроўваюць стаханавскую працу і гатоўнасць народаў Савецкага Саюза са збройні ў рэках абараніць сацыялістычную радзіму.

ГОМЕЛЬ

Гомельскі гарком партыі стварыў гарадскую камісію і заверджана план падрыхтоўкі да святкавання ХХІІІ гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Уся падрыхтоўчая работа праходзіць пад лозунгам выканання гаспадарчых і палітычных задан. Працоўныя рыхтуюць вытворчыя ладзіны вялікаму свату.

На прадырмствах і ва ўстановах праводзіцца гутаркі, чыткі мастацкай літаратуры. У клубках, чырвоных кутках, чыталнях і бібліятэках арганізуюцца выступы. Гурткі мастацкай самадзейнасці рыхтуюць святочныя пастановы.

Распрацаван план упрыгожвання горада. Гарадская плошча і лозунгі вуліц будуць афармлены на тэму «16 Савецкіх рэспублік — магутны альяг сацыялізма». (ВЕЛТА).

Санаторый Заходняй Асобай Ваеннай Акругі

Прыгожа Ятла!

У сонечнай, бязветранай дні — блакіта марская далечыні. Ціха шпешчуць хвалі аб бераг. Сінімі вузламі ахуганы вяршыні гор. Бяздонным здаецца неба. Усюды, куды ні кінеш погляд, сакавіта паўднёвая зелень. Курорт Ятла здаўна славіцца сваімі выдатнымі кліматычнымі ўмовамі.

На прадрогі Ятлы размешчаны санаторый Заходняй Асобай Ваеннай Акругі. Гэта адзін з буйнейшых санаторыяў Крымскага ўзбярэжжа. Ён існуе з 1929 года. На 6 катэдрах зладана масіва мясціцы карпусы, парк з яго шматгадовымі кедрамі, кіпарысамі, дубамі, ліпымі, магнолія і розы напўняюць паветра сваім араматам. Клапатывай рукой садоўніца Цімафея Ефімавіча Сабалева, які працуе тут 11 год, вырашчаны многі сарты роз, разбіты прыгожыя клумбы і газоны.

... 7 гадзін 30 мінут раіны. Урачы і сестры напамінаюць аб неабходнасці заняцца раінашай гімнастыкай, пікавіцца станам здароўя кожнага адпачываючага, рэзультатам прымаемых працідур.

Заслаўны лодкі балеспанымі пакрывалі, адпачываючыя спячаюцца на фізізарку. Гімнастыка, душ працягаюць астаткі сну, балзэраі. Пасля сыгнала снадэння кожны ідзе прымаць лядзёныя

працідур — марскія, паветраныя, сонечныя ванны, электраліччэнне.

К абеу зноў збіраюцца разам у прасторную, светлую, прыгожую сталую.

... Ціха. Галзіна алчачынку. А пасля чаю ажываюць спартыўныя плаюўкі. Некалькі адрываюцца катанца на лодках, кацерах, на марскія купанні.

Вечарам у зале санаторыя адбываюцца канцэрты, лекцыі, кіносеансы. Штогод у санаторыі лядзёна і адпачываюць сотні камандзіраў, палітработнікаў і членаў іх сем'яў.

Пасля госпітальнага лядзёна ў санаторыі адпачываюць раіныя ў бах з дэдалаікамі і белафінамі чырвонаармейцы, камандзіры і палітработнікі. Клапатывы догляд за кожным раіным, правільнае, рознабаковае лядзёна, узмошненае харчаванне дапамагі іх хутчэйшаму вызараўленню.

Калітан тав. Якавенка быў ранен мноствам асколкаў. У санаторыі раіны замылі, і ён паехаў у часць зусім здарова.

Санаторый Заходняй Асобай Ваеннай Акругі стаіць у раіе лепшых здравіні Чырвонай Арміі. Ён мае добрыя лядзёныя кабінеты, сваю лабараторыю, збударачыбы кабінет, а гатоўнае — выдатны калектыва медыцынскага і абслугоўваючага персанала.

Старшы палітрун Г. ВЯРХОУСКИ.

НОВЫЯ ЗАВОДЫ ПА ВЫПРАЦОУЦЫ ВАПНЫ

На працягу гэтага года ў Баранавіцкай абласці створаны чатыры новыя заводы па выпрацоўцы вапны. Акрамя таго пры чагальным заводзе «Машына», Гарадзішчэнскага раёна, пабудаваны пачы на вышальнае вапны. Штогод гэты завод будзе выпускаць 2.000 тон вапны.

Расшыран і механізаван рад чагальных заводаў. Паўнацэн механізаван чагальны завод у Лідзе. Тут устаноўлены фармоўчая машына, паравы рухавік і пракаладзе-

на вузакалеіная дарога для падвозкі гліны.

Рэканструіраван і расшыран чагальны завод, які знаходзіцца ў пасёлку Пагуляна, Несвіжскага раёна. Раней ён выпрацоўваў за сезон 300—400 тысяч штук чагаль. Зараз завод выпускае за сезон мільён з лішнім штук. Рэканструіраван чагальны завод у вёсцы Сербуркі, Новамышскага раёна. За сезон ён выпускае 1.400 тысяч чагаль.

ДА УВАГІ НАСЕЛЬНІЦТВА!

ГАНДЛЕВАЯ СЕТКА і басы ГАЛУОНАНСЕРВА ў Мінску, Гомелі і Беластоку, а таксама ўСЕ БАКАЛЕІНА-ГАСТРАНАМІЧНЫЯ І ПЛОДАГОРДНІННЫЯ МАГАЗІНЫ: ХАРЧАНДЛІЮ, ПРОДАГАНДЛІЮ, ВАЕНГАНДЛІЮ, СПЕЦГАНДЛІЮ, ТРАНСГАНДЛІАЧРЧА і ВЕЛКАП САЮЗА П-ЫМАЮЦЬ АД НАСЕЛЬНІЦТВА ШКЛЯНУЮ ПАСУДУ з Пад Кансервнай Прадкцыі ГАЛУОНАНСЕРВА ПАСУДА ПРЭМАЦІАЦА СТАНДАРТАНА БЕЗ ПАШКОДЖАННЯў І ЧЫСТА ВЫМЫТА

ВЫТВОРЧА-ДАСЛЕДЧЫ ЛЕСАГАДАВАЛЬНІК МІНСКАГА ЛЕСГАСА ПРАДАЕ У ВЯЛІКАЙ КОЛЬКАСЦІ САЖАНЦЫ ДЭКАРАТЫВНЫХ РАСЛІН РОЗНЫХ ДРЭУ І КУСТОУ-ЭКЗОТАУ ДЛЯ ПАРКАУ І САДОУ. АДРАС: Мінск, п/л № 232, тэлефон 2-47-62. У АДДЗЕЛ АБ'ЯУ ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛ. 21-360

ДЗЯРЖАВНЫ ОРДОНА ЛЕНІНА ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР 16 кастрычніка ЛЕВЯДЗІНАЕ ВОЗЕРА 17 X — У пухчак Палееса Пачатак у 8 г. 30 м. веч. Каса на атрыманне білетаў са здымак 20 проц на льготным талону і продажу льготных талонаў знаходзіцца ў 6. Даме саюзаў — адкрыта з 2 г. дня да 7 г. веч.

ДЗЯРЖАВНЫ ЯЗРЭСКИ ТЭАТР БССР 16 кастрычніка СЕНДЗЕР БЛАНК 17 і 18 X — Цяе купілемлэх Пачатак у 8 г. 30 м. вечара. Каса на атрыманне білетаў са здымак 20 проц на льготным талону і продажу льготных талонаў знаходзіцца ў 6. Даме саюзаў — адкрыта з 2 г. дня да 7 г. веч.

Кіноаатар «Спартак» ЧЛЕН УРАДА Дзіцячы кіноаатар МЫ З КРАНІТАТА Кіноаатар «Палюва» (папулярныя фільмы) 1. «Букіны» 2. Журнал «Советская Беларусь» № 26. МІНСКАМУ ХЛЕБАЗАВОДУ ПАТРАБУЮЦА: НЕВБА-ПІКАВАНЫЯ РАБОЧЫЯ ПРывІРАЛЬНІЧЫЯ РАБОТНІКІ НАЖАРНА-ВАРТАВАЙ АХОВЫ. Звярталца: вул. Н. Остроўскага, 29, аддзел кадраў. ВЫДАВЕЦТВА «ЗВЯЗДА» ПАТРАБУЮЦА КАЧАГАРЫ Звярталца: Советская, 49, пакой 4.

ДЗЯРЖСТРАХ СССР ОРГАНЫ ДЗЯРЖАЎНАГА СТРАХАВАННЯ ПРАВОДЗЯЦЬ ДАБРАВольнае СТРАХАВАНне ЖЫВЕЛЫ, НАЛЕЖАЧАЙ ГРАМАДЗІЯНАМ. ВА УСІХ АБЛАСЦЯХ БССР ПРывАЮЦА НА СТРАХАВАННЕ КОНІ І БУЯНАЯ РАГАТА Я ЖЫВЕЛА, А ВА УСХОДНІХ АБЛАСЦЯХ БССР, апрача таго, А ВЕЧКІ, НОЗЫ І СВІНІ. ЖЫВЕЛА СТРАХУЕЦА НА ВЫПАДАК ПАДЗІЖУ. Страхованне прываюцца інспектарамі і агентамі дзяржстраха. За лядзёнамі і расшумачынямі звярталца ў страхавы інспекты пры райгортфіндзеллах. УПРАВЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА НІФ БССР.

СКУПАЧНЫЯ ПУНКТЫ «ЮВЕЛІРТОРГА» КУПЛЯЮЦЬ ад насельніцтва ЗОЛАТА, СЕРАБРО І ПЛАЦІНУ ў вырабах і лому. ЗАЛАТЮ І СЯРЗБРАНЮ МАНЕТУ дарэвалюцыйнай чэнанні. УСЯЛКІЯ КАШТОВНЫЯ І ПОУКАШТОВНЫЯ КАМНІ: БРЫЛІАНТЫ, ЖЭМЧУГ, РУБІНЫ, САПІРЫ, ХРЫЗАЛІТЫ і іншыя ураўскія камні. КУПЛЯЮЦА таксама залатыя і металічныя ГАДЗІННІКІ, ХРАНОГРАФЫ, СЕКУНДАМЕРЫ розных сістэм, вырабы з МЕЛЬХІОРА і наляровых металаў, ХРУСТАЛЬ, ФАРФАР вядомых фірм. АДРАСЫ СКУПАЧНЫХ ПУНКТАУ: МІНСК, ЛЕВІНСКАЯ, 17. ВІЦЕБСК, вул. «ПРАДЫ», 10. ГОМЕЛЬ, К.САМОЛЬСКАЯ, 106. МАГІЛЭР ПЕРШАМАЙСКАЯ, 75. БЕЛАСТОК, СОВЕЦКАЯ, 44. БЕЛАСТОК, ЛЕНІНСКАЯ, 8. БРЭСТ, ПУШКІНСКАЯ, 21. ГРОДНА, СОВЕЦКАЯ, 7. ПІНСК, ЛЕНІНСКАЯ, 37. БАРАНОВІЧЫ, СОВЕЦКАЯ, 52.